

ARGES

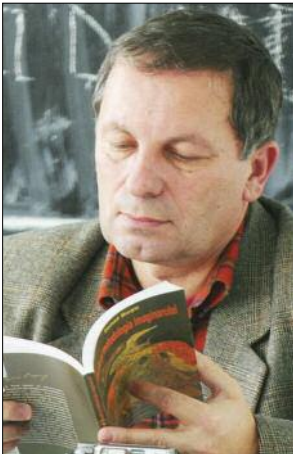
Revistă de cultură fondată în 1966 • Serie nouă
■ Anul XVII (LII) ■ Nr. 1 (427) ■ Ianuarie 2018 ■ 4 lei ■

Editori:
Consiliul Local Pitești
Primăria Municipiului
Pitești
Centrul Cultural
Pitești

Apare sub egida
Uniunii Scriitorilor
din România

Casetă scitică din aur pentru arcuri și săgeți (sec. VII î.Hr.)

A doua aterizare a mingii între roșiile babei s-a soldat, după alte parlamentări, cu aruncarea-n scârbă a mingii peste gard. A treia oară “a fost prea de tot”, a apreciat, în mod corect, bărbatul babei. Âla s-a dus, ca un bărbat adevărat, în casă, a luat un cuțit mare, de bucătărie, și l-a înfipt, ca-ntr-un pepene, în biata noastră minge. Apoi a aruncat-o, direct din cuțit, peste gard. Mingea și-a dat ultima suflare chiar în fața noastră. Era asemeni unei smochine foarte coapte, după ce cădea lată, toamnă târziu, pe glia Râmnicului.

reportaj

O, ce veste minunată: La Râmnicu Sărat există un domn discret care-ți poate îndeplini orice dorință. La domiciliu...

“Do you spend time with your family?” „Yes.” „Good. Because a man who doesn't spend time with his family can be a real man”./ „Îți petreci timpul cu familia ta?” „Da.” „E bine. Pentru că un bărbat care nu-și petrece timpul cu familia lui nu poate fi un bărbat adevărat.” (The Godfather/ Nașul)

Când am întrebat-o pe soră-mea, Rodica, ce cadou vrea să-i fac de ziua ei mi-a răspuns simplu și la obiect: „Du-mă la Râmnic!” Râmnicu Sărat a fost locul vacanțelor noastre după ce veneam de la mare. Mamaia era avertizată din timp, prin vederi trimise de pe malul mării, că ne vom opri și pe la ea. Tata era băiatul ei preferat, Ionică cel frumos, care îi dăruise patru nepoți. Tata mare l-a cunoscut doar pe primul dintre ei și a murit de inimă, ridicând un sac de porumb, la moară. Cererea soră-mii era îndreptățită. Mai trăia tanti Aurica, sora mai mică a tatii, care a împlinit 96 de ani. E un record absolut de longevitate în familia noastră. Tot la Râmnic erau, pentru un sejur prelungit, în casa și grădina bunicii, și băiatul ei, Puiu Simescu cu Victoraș, nevastă-sa. Amândoi au lucrat, o viață, ca ingineri proiectanți de poduri și șosele. Așa că aveam toate motivele familiale să urcăm în mașină și, după 588 de km, să ajungem din Petroșani la Râmnic, via Sibiu.

Vacanțe, vizavi de Sifonăria din colț

Casa bunicii era pe strada Ștefan cel Mare, la nr. 49. În scrisorile și vederile pe care le scria, mama adăuga, în paranteză, pentru mai multă siguranță poștală: „Lângă sifonăria din colț”. Odată, sifonăriile se numeau pretențios „fabrici de apă gazoasă”. La Buzău, o astfel de fabrică se numea „Sănătatea” iar la Pîrscov, „Pantazi Giurgea”. Acum, pe locul unde se ridica, falnică, acea sifonărie erau bălăriile cât un stat de om. Un gard înconjură locul dar bălăriile îl biruiau. Erau mult mai înalte decât el. Peste drum, e, acum, o brutărie, un fel de mic imperiu local, al d-lui Ovidiu. Mașinile și ambalajele ocupă o bună parte din stradă. Peste gardul din stânga casei unde locuia Mamaia se ridica, la fel de majestuoasă ca și brutăria dlui Ovidiu, casa unui domn care a lucrat în Ministerul de Interne. A ieșit la pensie cu o groază de bani în cont și a început să-și dedice cea de-a doua tinerețe, ridicării unui căsoi. O vreme a fost ocupat cu această construcție iar după ce a terminat-o, omul nu-și mai găsea locul. Era relativ june, bani avea căcălău, la fel de bine stătea și cu timpul liber. Cu ce-o să-și mai umple eternitatea unei pensii de fost ofițer? Deocamdată, îl umplea cu micii care sfârâie, mereu, pe grătarul din curte și cu lăzi de bere. Berea aia, cu gust puternic și amăru, îl făcea să se simtă stăpân pe situație. Pe vremea vacanțelor noastre școlare, acolo stătea baba Lica, sora Mamaiei, și aprigul ei soț. Noi jucam fotbal în curte și trăgeam, din toate pozițiile, la o poartă fixată între un smochin și-un gutui. Când trăgeam prea sus, mingea lua o traiectorie ciudată și se oprea, de fiecare dată, între răsadurile cu roșii ale babei Lica. Urmau rugămintile noastre fierbinți adresate babei Lica pentru a ne înapoia mingea. Baba se lăsa greu dar, în final, intervenea Mamaia și aveam parte de un final fericit. A doua aterizare a mingii între roșiile babei s-a soldat, după alte parlamentări, cu

aruncarea-n scârbă a mingii peste gard. A treia oară “a fost prea de tot”, a apreciat, în mod corect, bărbatul babei. Âla s-a dus, ca un bărbat adevărat, în casă, a luat un cuțit mare, de bucătărie, și l-a înfipt, ca-ntr-un pepene, în biata noastră minge. Apoi a aruncat-o, direct din cuțit, peste gard. Mingea și-a dat ultima suflare chiar în fața noastră. Era asemeni unei smochine foarte coapte, după ce cădea lată, toamnă târziu, pe glia Râmnicului. Acțiunea virilă a moșului ne-a întristat peste măsură. Cum n-am avut o minge de rezervă, n-am mai avut altă distracție decât să tragem câte-o carte din biblioteca vărului nostru mai mare.

“Povestea unui om adevărat”. În cartea lui Boris Polevoi și-n viață

Așa am făcut cunoștință cu „Tânăra Gardă”, cu „Povestea unui om adevărat” și cu eroii din “Marea bătălie de la Iazul mic”. După masă, Mamaia ne pune să dormim în camera cu geamlăcul la stradă. Era o penitență atât de grea că n-am reușit, mai niciodată, s-o ducem la îndeplinire. Seara mergeam la televizor, la unchiul Vasile, zis „Țigărilă”. „Țigărilă” era fratele mai mic al Tatii, care juca fotbal și lucra la contabilitatea Fabricii de țigarete din Râmnicul Sărat. El îi trimetea tatii niște țigări lungi de-un metru, scoase direct de pe linia de fabricație, înainte de a fi tăiate și ambalate. El, cu tanti Lilica, stătea în partea opusă a străzii Ștefan cel Mare. Cu el a fost o întreagă poveste. Unul dintre motivele întoarcerii noastre la Râmnic a fost și lămurirea tristei sale povești. Am aflat târziu, după ce am terminat liceul, adevărul (parțial) despre unchiul nostru care ar fi uneltit împotriva ordinii sociale. „Executarea sentinței a început la data de 14 februarie 1959 și expiră la data de 11 02 1966. Sus numitul a fost condamnat pentru faptul că, în perioada anilor 1956-1959, în discuțiile pe care le purta față de elemente dușmănoase din anturajul său în repetate rânduri și-a manifestat speranța că în curând se va schimba regimul democrat-popular din RPR. A elogiât puterile imperialiste afirmând că SUA dispune de forțe mari și poate distruge oricând URSS. Cu ocazia discuțiilor învinuitul Barbu Vasile a elogiât modul de viață din trecut calomniind în același timp regimul democrat - popular din RPR afirmând că populația ar duce o viață de mizerie. Deasemenea, în dese rânduri, a adus injurii și calomnii la adresa conducătorilor de partid și de stat din țara noastră. În anchetă și în instanță a recunoscut faptele pentru care a fost trimis în judecată, fapte ce au fost dovedite cu depozițiile a șase martori”. Vărul nostru nu îl menționa niciodată în autobiografiile pe care trebuia să le depună, în fiecare an, la facultate. Noi, deasemenea, nu am aflat nimic concret despre acest unchi al nostru, scos total din autobiografii și din poveștile familiei. El era, mereu, Cel Absent de la întrunirile familiale și din viața noastră de zi cu zi. Târziu, după ce am citit, scrisorile Mamaiei adresate Tatii și Mamei noastre am fost extrem de surprins să văd că ea aștepta, mereu cu speranță, orice nouă plenară, orice nou congres al partidului. Mi s-a părut nefiresc ca Mamaia, nevastă de jandarm, să aștepte cu interes mărturisit lucrările unui partid care a tăiat pensiile jandarmilor și, ulterior, și pe cele ale urmașilor lor. Enigma

acesta am vrut s-o dezleg în acele zile de vară toridă, în casa bunicii din Râmnic. Vărul meu intrase în posesia dosarului de la CNSAS și era dornic să-l parcurgem împreună, să-l punem cap la cap, cu amintirile noastre despre Cel Absent. Am răsfoit filele puține ale dosarului și am aflat ceea ce trebuia să aflăm. I-am căutat mormântul în cimitirul din Râmnic și nu l-am mai găsit. Vărul meu își amintea că se afla sub un copac mare. Administrația l-a tăiat și n-am mai putut afla locul. Așa că el va mai rămâne doar în inimile noastre cât vom mai face umbră pământului și, cu puțin noroc, pe acest colț de hârtie îngălbenit de vreme.

Iubirea la râmnicenii sărați. De ieri și de azi

Tanti Aurica, sora mai mică a tatii, are 96 de ani și mintea limpede. Am rugat-o să-mi povestească cum și-a cunoscut alesul. „Pe atunci stăteam la țară, la Fetești. În tot Feteștiul era, îți poți închipui?, doar o mașină mică. Tinerii de atunci se distrau pe la nunți și pe la baluri. Erau mai multe tarafuri de lăutari care se întreceau între ele ca să binedispună ascultătorii. Cei care voiau să-și întemeieze o familie participau, încercându-și norocul, la cât mai multe nunți și la felurite baluri din localitate și împrejurimi. Tata era jandarm și avea în subordine șapte comune: trei de-o parte, patru de-altă parte a Dunării. Îl știa multă lume și aveam de onorat multe invitații. Domnu' Neculai era un văr de-al tatii din Fetești. Lucra la CFR, în orașul Călărași, și i-a zis tatii că are un amic, coleg de serviciu, și ce-ar fi dacă... Așa se face că dl. Titi, însoțit de pețitorul Neculai, a venit cu o cutie de bomboane și cum mie îmi plăceau bomboanele mi-am zis că poate o fi având omul vreo fabrică”. „Și iubirea?”, am întrebat eu, dornic să relatez o poveste de dragoste înfiripată pe malul Borcii, acolo unde-și făcea veacul aprigul bandit Terente. Pe atunci, mă asigură mătușa, „amorul venea după căsătorie, cu timpul. Mai pune și tu de la tine...”, îmi zice ea, făcându-mi cu ochiul. Timpul a trecut, bunicul a ieșit la pensie, iar unchiul nostru, Titi Simescu, a ajuns șef de gară la Râmnicu Sărat. Băiatul său, Puiu Simescu, își aduce aminte cum bunicul nostru venea de pe strada Ștefan cel Mare, aflată nu departe de gară, se așeza pe o bancă și aștepta să-l vadă pe ginerele lui cum venea, în falnica uniformă a CFR-ului, să salute acceleratele sau rapidul care treceau, la oră fixă, prin gara lor mică. Atunci, bunicul intra în vorbă cu unul și cu altul ca să poată spune, când prindea momentul potrivit, „Uite, șeful gării e chiar ginerele meu!” Am ținut, după mai bine de o jumătate de secol de la trecerea lor în lumea umbrelor, să revăd, alături de vărul meu, gara din Râmnic. Era aproape pustie. (Când am revenit la Petroșani am văzut pe laptop o ecranizare rusească după „Steaua fără nume” a lui Mihail Sebastian și am înțeles perfect ce eveniment însemna într-o gară, dintr-un târg de provincie, așteptarea unui tren de mare viteză.) Am întrebat de șeful gării pe un om ce-și făcea de lucru pe peron. Ne-a asigurat că trebuie să vină. A venit și l-am rugat să ne arate și nouă acea placă de marmură din biroul său unde sunt trecuți toți șefii de gară. „Vă interesează cineva anume?”, s-a interesat el. „Da, desigur”. Și i-am povestit ce și cum. „Îmi pare familiar numele”, ne

(continuare în p. 31)